

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
01.05.2024
RT II, 04.03.2023, 2

Eesti Vabariigi valitsuse ja Soome Vabariigi valitsuse vaheline rahvastiku registreerimise kokkulepe

Vastu võetud 21.09.2022

[Eesti Vabariigi valitsuse ja Soome Vabariigi valitsuse vahelise rahvastiku registreerimise kokkuleppe ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Selleks, et toetada liikuvust ja lihtsustada rahvastiku arvestust asjaomastes riikides ning arendada vastastikusel koostöös oma rahvastikuregistreid ja korraldada isikuandmete vahetamist rahvastikuregistrite vahel, samuti kasutada senisest rohkem automaatseid menetlusi, on Eesti Vabariigi valitsus ja Soome Vabariigi valitsus (edaspidi *lepingupoole*) leppinud kokku järgmises.

I PEATÜKK. Üldsätted

Artikkel 1 Kokkuleppe kohaldamisala

1. Kokkulepet kohaldatakse Eestile ja Soomele (edaspidi *riigid*) järgmiselt:

1) riikide rahvastikuregistris olevate selliste isikute andmete teatamisele ja registreerimisele, kes on registreeritud emma-kumma riigi elanikeks ja soovivad rännata või on rännanud teise riiki (edaspidi *rändajad*), olenemata nende kodakondsusest. Andmete teatamisele ja registreerimisele kohaldatakse II peatükki. Siiski ei kohaldata kokkulepet juhul, kui rändaja lähteriik ei ole kolme kuu jooksul alates eelnimetatud rändest saanud artiklis 6 nimetatud teadet;

2) andmete vahetamisele riikide vahel Eesti kodanike kohta, kes on kantud Soome rahvastikuregistrisse, ja Soome kodanike kohta, kes on kantud Eesti rahvastikuregistrisse. Andmete vahetamisele kohaldatakse III peatükki.

2. Kokkulepet kohaldatakse kummagi riigi rahvastikuregistrisse kantud isikuandmetele. Riigil on kohustus andmeid üle anda üksnes siis, kui need andmed on selle riigi rahvastikuregistris kättesaadavad.

3. Kokkulepet kohaldatakse üksnes sellistele rahvastikuregistrisse kantud isikuandmetele, mis on teatamise hetkel kehtivad, ja aegunud andmeid üle ei anta, välja arvatud juhul, kui kokkuleppes on sätestatud teisiti.

4. Kui riigi õigusaktides on reguleeritud isikuandmete, sealhulgas kaitstud aadresside töötlemise piiranguid või konfidentsiaalsust, kohaldatakse kokkuleppe alusel andmete üleandmisele eelnimetatud õigusakte.

Artikkel 2 Mõisted

1. Kokkuleppes kasutatakse järgmisi termineid:

a) *elukoh*–

- Soome puhul isiku elukohajärgne kohalik omavalitsus ja tema sealne elukoht ning
- Eesti puhul isiku Eesti rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress;

b) *ajutine viibimine*– vähem kui 12 kuu pikkune viibimine sihtriigis. Ajutist viibimist ei loeta üldjuhul elukoha tekkimise aluseks kokkuleppe tähenduses;

c) *aadress*– rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed. Soome puhul hõlmab see ka rahvastikuregistrisse kantud ajutise elukoha aadressiandmeid;

- d) *isikukood*–
- i) isikukood (sm *henkilötunnus/ rts personbeteckning*) Soomes;
 - ii) isikukood (ee *isikukood*) Eestis ja
 - iii) igasugune muu tuvastuskood, mida käsitatakse eelnimetatud isikukoodidega võrdväärseks ja mis on kantud rahvastikuregistrisse;
- e) *sihtriik*– riik, kuhu isik on elama asunud pärast teisest riigist sisseandamist;
- f) *lähtriik*– riik, kust isik on sihtriiki rännanud;
- g) *rahvastikuregistri asutus*– Eesti Siseministeerium või Soome Digi- ja Rahvastikuandmete Amet;
- h) *muud rahvastikuregistri asutused*– Eesti rahvastikuregistri lepingulised töötajad ja Ahvenamaa valitsusasutus Soomes;
- i) *rahvastikuregister*– Eesti rahvastikuregister ja Soome rahvastikuinfosüsteem;
- j) *kolmas isik*– füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kes ei ole andmesubjekt, rahvastikuregistri asutus ega isik, kellel on rahvastikuregistri asutuse otseses alluvuses õigus isikuandmeid töödelda.

2. Sihtriik ja lähtriik määratakse eeltoodud määratluste kohaselt iga rände puhul ning need jäävad iga rände järel kehtima seni, kuni isik rändab taas ühest riigist teise.

3. Kui rahvastikuregistri asutuse või muude rahvastikuregistri asutuste kohustused antakse üle mõnele muule, eespool nimetatud asutusele, teatab rahvastikuregistri asutus sellest teisele rahvastikuregistri asutusele.

Artikkel 3 Elektrooniline andmevahetus ja andmete vahetamise eesmärk

1. Kokkulepped nimetatud teateid võidakse saata kummagi riigi rahvastikuregistri asutuste vahel elektrooniliselt.
2. Riik kannab ise kulud, mis on talle kokkuleppe alusel andmete edastamisel ja saamisel tekkinud.
3. Riik võib teiselt riigilt kokkuleppe II ja III peatüki alusel saadud isikuandmeid kasutada üksnes oma rahvastikuregistri andmete uuendamiseks ja parandamiseks niivõrd, kui võrd see on vajalik nende asutuste seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks. Kui aga riik on teiselt riigilt saadud isikuandmete põhjal kanded oma rahvastikuregistrisse ära teinud, on rahvastikuregistri andmeid lubatud töödelda riigi ja Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud korras.

II PEATÜKK. Rahvastikuregistri andmete teatamine ja registreerimine

Artikkel 4 Rändaja kohustused

1. Emmast-kummast riigist teise riiki rändav isik peab sihtriigi rahvastikuregistri asutust rändest teavitama kooskõlas selle riigi õigusaktidega ja neis sätestatud tähtaja jooksul.
2. Teates peab rändaja märkima ka oma enne rännet kehtinud aadressi lähtriigis (sealhulgas elukohajärgse omavalitsuse), oma isikukoodi lähtriigis ning igasuguse muu teabe, mis on sihtriigi õigusaktides nõutud. Samuti peab rändaja tõendama oma isikut riigi või Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud isiku tuvastamise korra kohaselt.
3. Rändaja elukoht sihtriigis peab olema selle riigi või Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt seaduslik. Kokkuleppega ei muudeta kummagi riigi ega Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud riigis elamise tingimusi ega nendega seotud kohustusi ega kehtestata neist erandeid.

Artikkel 5 Pädevus otsustada isiku elukoha üle

1. Sihtriigi rahvastikuregistri asutus otsustab, kas registreerida rändaja sihtriigi elukohta või mitte. See otsus tehakse sihtriigi õigusaktides sätestatud korras.
2. Kui sihtriigi rahvastikuregistri asutus otsustab rändaja sihtriigi elukohta registreerida, antakse rändajale võimalikult kiiresti isikukood samade reeglite alusel, mida kohaldatakse isikutele, kes rändavad sihtriiki mujalt kui Eestist või Soomest.
3. Lähtriigi rahvastikuregistri asutus kannab rände andmed oma registrisse alles pärast sihtriigilt elukoha registreerimise teate saamist.
4. Kui lähtriigi rahvastikuregistri asutus vaidlustab nende asjaolude tõesuse, mille põhjal on elukoht registreeritud, võib ta pidada olukorra üle nõu sihtriigi rahvastikuregistri asutusega.

Artikkel 6 **Rändaja registreerimise teade**

1. Kui sihtriigi rahvastikuregistri asutus on otsustanud rändaja sihtriigi elukohta registreerimise või sellest keeldumise, teavitab ta oma otsusest kõnealust isikut ja lähteriigi rahvastikuregistri asutust.

2. Lähteriigi rahvastikuregistri asutusele tuleb üle anda järgmised isikuandmed:

- 1) isikukood lähteriigis;
- 2) nimi;
- 3) sünniaeg;
- 4) sünnikoht;
- 5) kodakondsused;
- 6) sugu;
- 7) isikukood sihtriigis;
- 8) isiku sihtriiki rändamise kuupäev;
- 9) elukoht, sealhulgas kohalik omavalitsus;
- 10) kohalik rahvastikuregistri asutus sihtriigis.

3. Selle artikli lõike 2 punktides 7–10 nimetatud andmed antakse üle üksnes juhul, kui isik on otsustatud sihtriigi elukohta registreerida.

4. Kui sihtriigi rahvastikuregistri asutus võtab oma varasema otsuse rändaja elukoha registreerimise kohta hiljem tagasi, saadetakse lähteriigile selle kohta teade, mis sisaldab selle artikli lõike 2 punktides 1, 2, 8 ja 9 loetletud andmeid.

Artikkel 7 **Rändaja isikuandmete üleandmine**

Kui lähteriigi rahvastikuregistri asutus on saanud teate selle kohta, et rändaja on registreeritud sihtriigi elukohta, ja need andmed oma registrisse kandnud, annab ta rändaja kohta sihtriigi rahvastikuregistri asutusele üle järgmised isikuandmed:

- 1) isikukood sihtriigis ja lähteriigis;
- 2) nimi;
- 3) sünniaeg ja koht;
- 4) sugu;
- 5) kodakondsused;
- 6) perekonnaseis ja selle muutumise kuupäev;
- 7) rändaja praeguse abikaasa või registreeritud elukaaslase nimi, sünniaeg ja sugu;
- 8) rändaja iga alla 18-aastase lapse nimi, sünniaeg ja -koht ning sugu, samuti iga lapse puhul teave selle kohta, kas rändajal on lapse üle hooldusõigus või mitte;
- 9) kui rändaja on alla 18-aastane, siis iga tema vanema ja hooldaja nimi, sünniaeg ja koht, sugu ning isikukood lähteriigis.

Artikkel 8 **Elukoha kindlaksmääramine pärast kokkuleppe jõustumist**

1. Kokkuleppe jõustumine ei mõjuta ühegi sellise isiku elukoha registreerimist, kes on registreeritud üksnes Eesti või Soome elukohta.

2. Isik, kes on kokkuleppe jõustumise ajal registreeritud mõlema riigi elukohta, jääb kokkuleppe kohaselt registreerituks üksnes ühe riigi elukohta. Isik jääb registreerituks elukohta, mida ta ise peab perekonnasidemete, elatise teenimise või muude samalaadsete asjaolude pärast oma elukohaks ja millega ta on eelnimetatud asjaolude tõttu peamiselt seotud. Kui isiku arvamust oma elukoha kohta ei ole võimalik kindlaks teha, jääb ta registreerituks selle riigi elukohta, kus tema elukoha andmeid viimati muudeti.

3. Selle, millisesse elukohta isik registreerituks jääb, määrab kindlaks selle riigi rahvastikuregistri asutus, kus isiku elukohta viimati muudeti. Kõnealune rahvastikuregistri asutus teavitab oma otsusest teise riigi rahvastikuregistri asutust.

4. Riigis, kus isiku elukoht jääb registreerituks, tema elukoha andmeid ei muudeta. Riigis, kus isik jääb oma elukohast ilma, lõpetatakse tema elukoha andmete kehtivus selles riigis ja märgitakse, et ta on rännanud teise riiki. Elukoha lõppemise ja rände kuupäevana märgitakse registrisse kandmise kuupäev.

Artikkel 9 **Andmete vahetamine eesmärgiga võimaldada kindlaks määrata isiku elukoht**

1. Selleks, et võimaldada elukoha kindlaksmääramist kooskõlas artikliga 8, annab kummagi riigi rahvastikuregistri asutus teise riigi rahvastikuregistri asutusele üle artikli 9 lõikes 2 viidatud isikuandmed selliste

isikute kohta, kellel võib rahvastikuregistri andmete põhjal olla elukoht mõlemas riigis. Andmed edastatakse iga isiku kohta, kellel on andmeid edastavas riigis registreeritud elukoht ja kes on andmeid edastava riigi rahvastikuregistri andmetel ühtlasi:

- 1) teise riigi kodanik või
 - 2) kolmanda riigi kodanik, kodakondsuseta isik või määratlemata kodakondsusega isik,
 - a) kellel on varem olnud teises riigis registreeritud elukoht;
 - b) kellel on või on olnud teises riigis ajutine elukoha aadress;
 - c) kes on sündinud teises riigis või
 - d) kellele on teadaolevalt väljastatud teise riigi isikukood.
2. Selle artikli lõikes 1 nimetatud isikute kohta edastatakse järgmised isikuandmed:
- 1) kummaski riigis väljastatud isikukood;
 - 2) nimi;
 - 3) sünniaeg ja koht;
 - 4) sugu;
 - 5) aadress;
 - 6) aadressi registreerimise kuupäev.

3. Selles artiklis viidatud ja teiselt riigilt saadud isikuandmeid võib kasutada üksnes artiklis 8 osutatud elukoha määramiseks. Andmed kustutatakse niipea, kui neid enam selleks otstarbeks ei vajata. Pärast elukoha väljaselgitamist võib neid isikuandmeid säilitada üksnes elukoha määramise otsuste või registrikannete lisana ja üksnes riigi või Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt vajalikus ulatuses.

III PEATÜKK. Andmete vahetamine kummagi riigi rahvastikuregistri asutuste vahel

Artikkel 10

Rahvastikuregistri asutuste vahel vahetatavad andmed

1. Rahvastikuregistri asutused annavad teineteisele üle järgmised Eesti või Soome rahvastikuregistrisse kantud andmed artikli 1 lõike 1 punktis 2 nimetatud isikute kohta:
- 1) põhilised isikuandmed;
 - 2) perekonnaseis;
 - 3) alla 18-aastased lapsed;
 - 4) vanemad ja hooldajad, kui registrisse kantud isik on alla 18-aastane;
 - 5) aadress.

2. Üleantavad andmed on üksikasjalikumalt loetletud lisan, mis on kokkuleppe lahutamatu osa.

Artikkel 11

Andmete edastamine

1. Rahvastikuregistri asutus edastab artiklis 10 ja kokkuleppe lisan loetletud ning rahvastikuregistrisse kantud andmete muudatused teisele rahvastikuregistri asutusele vähemalt üks kord nädalas. Rahvastikuregistri asutused võivad kokku leppida andmete sagedasemas edastamises.
2. Kui andmeid edastatakse selle artikli lõike 1 alusel, tuleb alati lisada vähemalt isikukood. Lisada tuleb artikli 10 lõikes 1 viidatud põhilised isikuandmed, kui see on tehniliselt võimalik.
3. Kui ei ole võimalik tuvastada, millise vastuvõtva rahvastikuregistri asutuse rahvastikuregistrisse kantud isiku kohta andmed käivad, edastab andmeid edastav rahvastikuregistri asutus vastuvõtva rahvastikuregistri asutuse eraldi taotluse korral ning tehniliselt ja riiklike või Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt võimalikus ulatuses isiku tuvastamiseks vajalikud lisaandmed. Lisaandmeid kasutatakse üksnes selleks otstarbeks.

Artikkel 12

Andmete kontrollimine

Rahvastikuregistri asutused võivad andmete täpsuse kontrollimise eesmärgil esitada eraldi taotlusi selle peatüki kohaldamisalasse kuuluvate isikutega seotud andmete saamiseks. Selliseid andmeid üle andev rahvastikuregistri asutus määrab kindlaks eraldi üleantavate andmete edastamise korra ja vahendid.

Artikkel 13

Andmetöötluse turvalisus

1. Rahvastikuregistri asutused teavitavad hiljemalt kokkuleppe jõustumisel ülejäänud rahvastikuregistri asutusi kokkuleppest ja selle sätetest, milles käsitletakse andmetöötluse turvalisust ja andmete edastamist.
2. Kui rahvastikuregistri asutus avastab või kui tal on põhjust kahtlustada, et kokkuleppe alusel saadud andmete konfidentsiaalsust või terviklust on rikutud, teavitab ta sellest viivitamata teist rahvastikuregistri asutust ja võtab kohe vajalikud kaitsemeetmed.

IV PEATÜKK. Lõppsätted

Artikkel 14 **Andmete üleandmisega seotud toimingud ja tehnilised lahendused**

Rahvastikuregistri asutused võivad sõlmida eraldi kokkulepped, milles käsitletakse andmete üleandmisega seotud praktilisi toiminguid ja tehnilisi lahendusi ning andmete üleandmise alustamisega seotud meetmeid.

Artikkel 15 **Jõustumine**

1. Kokkulepe jõustub teise kuu esimesel päeval pärast viimase sellise kirjaliku teate saamist, millega riigid teavitavad teineteist diplomaatiliste kanalite kaudu sellest, et kokkuleppe jõustumiseks vajalik riigisisene menetlus on lõpetatud.
2. Kokkulepet võib muuta lepingupoolte vastastikusel kirjalikul nõusolekul. Kõik muudatused jõustuvad samal viisil, nagu on sätestatud selle artikli lõikes 1.
3. Pärast kokkuleppe jõustumist esitab kumbki rahvastikuregistri asutus teisele rahvastikuregistri asutusele teise riigi kodanike kohta artiklis 10 nimetatud andmed.
4. Eesti Siseministeeriumi ning Soome Rahvastikuregistriskeskuse vahel 18. jaanuaril 2005. aastal sõlmitud rahvastikuregistri andmete edastamise kokkulepe lõpetatakse eraldi lepinguga siis, kui algab käesoleva kokkuleppe artikli 1 lõike 1 punktis 2 viidatud isikuid puudutavate andmete vahetamine.
5. Rahvastikuregistri asutused lepivad eraldi kokku ajakava II peatükist tuleneva andmete teatamise ja registreerimise alustamiseks ning artiklites 8 ja 9 sätestatud meetmete võtmiseks eesmärgiga alustada II peatükist tulenevaid toiminguid.
6. Artiklis 10 nimetatud andmete vahetamine algab kokkuleppe lisa I jao punktis 4 nimetatud surmaandmete vahetamisega ühe aasta jooksul alates kokkuleppe jõustumisest. Rahvastikuregistri asutused lepivad eraldi kokku ajakava andmevahetuse laiendamiseks kõigile kokkuleppe lisa nimetatud andmetele.

Artikkel 16 **Lõpetamine**

1. Kumbki lepingupool võib kokkuleppe igal ajal lõpetada, saates teisele lepingupoolele diplomaatiliste kanalite kaudu sellekohase kirjaliku teate. Lõpetamine jõustub kuus kuud pärast kuupäeva, mil teine lepingupool sai kätte kokkuleppe lõpetamise teate.
2. Kumbki rahvastikuregistri asutus võib kokkuleppest tuleneva andmete vahetamise igal ajal peatada, kui tal on põhjust kahtlustada, et isikuandmete kaitse või andmetöötluse turvalisus on ohus. Kõnealune rahvastikuregistri asutus peab teist rahvastikuregistri asutust peatamisest põhjendamatult viivitusega kirjalikult teavitama. Rahvastikuregistri asutused teevad probleemi lahendamiseks heas usus koostööd. Kui probleem jääb lahendamata, võib lepingupool kokkuleppe lõpetada kooskõlas lõikega 1.
3. Kokkuleppe lõpetamise korral eeldatakse ka edaspidi, et kummagi riigi rahvastikuregistrisse tehtud kanded, mis põhinevad kokkuleppe alusel vahetatud andmetel, on usaldusväärsed, kui pole tõendatud vastupidist.

Selle kinnituseks on asjaomaste valitsuste volitatud esindajad kokkuleppele alla kirjutanud.

Koostatud 21. septembril 2022. aastal Helsingis kahes originaaleksemplaris eesti, soome ja inglise keeles; kõik tekstid on võrdselt autentsed. Tõlgendamiserinevuste korral võetakse aluseks ingliskeelne tekst.

Lauri Läänemets
Eesti Vabariigi valitsuse nimel

Sirpa Paatero
Soome Vabariigi Valitsuse nimel

EESTI VABARIIGI VALITSUSE JA SOOME VABARIIGI VALITSUSE VAHELISE RAHVASTIKU REGISTREERIMISE KOKKULEPPE LISA

Eesti Vabariigi valitsuse ja Soome Vabariigi valitsuse vahelise rahvastiku registreerimise kokkuleppe artikli 10 kohaselt vahetavad rahvastikuregistri asutused järgmisi andmeid.

I. Registreeritud isiku põhilised isikuandmed:

- 1) isikukood kummaski riigis;
- 2) ees- ja perekonnanimi;
- 3) sünniaeg ja koht;
- 4) surmaaeg.

II. Registreeritud isiku perekonnaseisuandmed:

- 1) perekonnaseis;
- 2) perekonnaseisu muutumise kuupäev;
- 3) registreeritud isiku abikaasa või registreeritud elukaaslase (olenevalt asjaoludest) ees- ja perekonnanimi ning sünniaeg.

III. Registreeritud isiku alla 18-aastaste laste andmed:

- 1) iga lapse ees- ja perekonnanimi ning sünniaeg;
- 2) andmed lapse hooldusõiguse kohta:
 - a) andmed selle kohta, kas registreeritud isikul on lapse üle hooldusõigus või mitte;
 - b) hooldusõiguse muutumise kuupäev;
- 3) lapse sugu ja sünnikoht, kuid üksnes juhul, kui toimub mõni järgmistest perekonnaseisusündmustest:
 - a) registreeritud isikul sünnib laps;
 - b) registreeritud isik lapsendab lapse;
 - c) registreeritud isik registreeritakse ametlikult lapse vanemaks või
 - d) laps registreeritakse seotult registreeritud isikuga esimest korda mõnel muul juhul.

IV. Registreeritud alla 18-aastase isiku vanemate ja hooldajate andmed:

- 1) iga vanema ning hooldaja ees- ja perekonnanimi ning sünniaeg;
- 2) hooldusõiguse muutumise kuupäev.

V. Registreeritud isiku aadressiandmed:

- 1) alalise elukoha aadress;
- 2) ajutise elukoha aadress;
- 3) eelnimetatud aadresside kehtivuse algus- ja lõppkuupäev.

Sopimus Viron tasavallan hallituksen ja Suomen tasavallan hallituksen välillä väestön rekisteröinnistä

Agreement between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Finland on Population Registration